

ÜROLOJİDE SEFTRİAKSON UYGULAMASI

Recai GÜRBÜZ, Mehmet ARSLAN, Mehmet KILINÇ, Kadir YILMAZ,
Ahmet ÖZTÜRK, Halim BOZOKLU

ÖZET

Postoperatif veya kronik üriner infeksiyonu olan 10 hasta 10 gün süre ile seftriaksonla (1 g/gün), postoperatif üriner infeksiyonu olan 10 hasta da 10 gün süre ile gentamisinle (2x80 mg/gün) tedavi edilmişlerdir. Seftriakson grubunda bir hasta 4.-10. günler arasında izlenememiş, 10. gün infeksiyonun tedavi edilmediği saptanmış, diğer 9 hastada tedavi başarılı olmuştur. Gentamisin grubunda 8 hastada tedavi sağlanmış, etkenin *Proteus* olduğu ve gentamisinle tedavi edilemeyen 2 hasta daha sonra seftriaksonla tedavi edilebilmiştir.

SUMMARY

Use of ceftriaxone in urology.

Ceftriaxone (1 g/day, for 10 days) was used to treat 10 patients with postoperative or chronic urinary infections, and gentamicin (2x80 mg/day, for 10 days) was used to treat 10 patients with postoperative urinary infections. One of the patients from ceftriaxone group could not be followed from 4th to 10th day and found to be infected on the 10th day; treatment was successful in all other 9 patients in this group. In gentamicin group cure was obtained in 8 patients, and unresponsive 2 patients with *Proteus* infections were treated with ceftriaxone.

GİRİŞ

Seftriakson ürolojik cerrahide profilaktik olarak (1, 2, 5, 6, 7), üriner sistem infeksiyonlarının tedavisinde (2, 3, 8), postoperatif yara infeksiyonlarının tedavisinde ve endoürolojide (3, 4, 5, 7) yaygın olarak kullanılmaktadır ve başarılı sonuçlar alınmaktadır.

Bu çalışma ürolojik hastalıklarda ve ürolojik cerrahide seftriaksonun etkinliğini araştırmak ve gentamisin tedavisi ile elde edilen sonuçlarla karşılaştırmak amacıyla yapılmıştır.

GEREÇ VE YÖNTEM

Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Üroloji Anabilim Dalında toplam 10 hasta seftriakson (10 gün süre ile 1 g/gün), 10 hasta da gentamisin (10 gün süre ile 2x80 mg/gün) ile tedavi edilmiştir. Hastalara antibiyotikler kültür ve antibiyogram sonuçlarına göre uygulanmıştır. Seftriakson ve gentamisin gruplarında bulunan hastalar tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Hastaların tanıları.

Tanı	Seftriakson grubu	Gentamisin grubu
Kronik üriner infeksiyon	4	
Preoperatif üriner infeksiyon	1	
Postoperatif üriner infeksiyon	3	8
Postoperatif üriner infeksiyon ve yara infeksiyonu	1	2
Postoperatif yara infeksiyonu	1	

Sonuçların değerlendirilmesinde idrar analizleri, laboratuvar ve radyolojik incelemeler, vücut ısısı, infeksiyon belirtilerinin kaybolması, hastanın genel durumunda düzelme ve kullanılan ilaçların tolere edilebilirliği dikkate alınmıştır.

BULGULAR

Hastalarda infeksiyon etkeni olarak saptanan bakteriler tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2. Hastaların infeksiyon etkenleri.

Etken	Seftriakson grubu	Gentamisin grubu
E.coli	6	6
Proteus	2	2
Pseudomonas	1	
Enterobacter	1	2

Seftriakson uygulanan hasta grubunda tedaviden sonraki 2. günden itibaren hastaların vücut ısıları normale doğru düşmeye başlamış ve genel durumlarında hızlı bir düzelme gözlenmiştir. Gentamisin uygulanan hasta grubunda ateşin düşmesi 4. günde, genel durumlarında düzelme de 4. ve 5. günlerde başlamıştır.

Seftriakson uygulanan 10 hastadan 9'unda tedavi sonunda idrar kültürlerinden bakteri izole edilememiştir. Klinik olarak da tam bir iyileşme görülmüştür. Bir hasta tedaviden sonraki 4. günden sonra (izinli gittiği için) izlenememiş ve 10. gün infeksiyonun tedavi edilemediği anlaşılmıştır.

Gentamisin uygulanan 10 hastadan 8'inde tedaviden sonra klinik ve bakteriyolojik olarak tam bir iyileşme kaydedilmiştir. *Proteus* infeksiyonu gelişen ve gentamisin tedavisine cevap vermeyen iki hasta 1 g/gün seftriakson uygulaması ile 10 gün süren tedaviyle tam olarak iyileşmiştir.

Hem seftriaksona ve hem de gentamisine hastalar iyi tolerans göstermişlerdir.

TARTIŞMA

Seftriakson ve gentamisinin ürolojik hastalıkların tedavisinde kontrollü olarak uygulandığı çalışmalar bildirilmiştir (3, 8). Fernex ve ark. (3) tarafından bildirilen çalışmada üriner sistem infeksiyonlarının tedavisinde seftriakson ile % 85 oranında, gentamisin ile % 67 oranında başarı sağlanmıştır. Zattoni ve ark. (8) da ağır idrar yolu infeksiyonlarının tedavisinde seftriakson uygulaması ile gentamisine göre biraz daha iyi sonuçlar almışlar, seftriakson uygulanan 20 hastadan 18'inde, gentamisin uygulanan 20 hastadan 17'sinde klinik ve bakteriyolojik düzelme kaydetmişlerdir.

Postoperatif yara infeksiyonlarının tedavisinde gentamisin ile daha başarılı sonuçlar alındığı da bildirilmiştir. Stone (7) gentamisin uyguladığı 15 hastanın hepsinde, seftriakson uyguladığı 9 hastanın 6'sında postoperatif yara infeksiyonunu başarılı bir şekilde tedavi etmiştir.

Çalışmamızda seftriakson uygulanan 10 hastadan 9'unda, gentamisin uygulanan 10 hastadan 8'inde başarılı sonuçlar alınması postoperatif yara infeksiyonlarının, preoperatif ve postoperatif üriner infeksiyonların tedavisinde bu iki antibiyotikğin güvenle kullanılabileceğini göstermiştir. Ancak seftriakson erken tedavi etkinliği, tek doz uygulaması ve gentamisin tedavisine cevap vermeyen iki hastada postoperatif yara infeksiyonunu tedavi etmesiyle gentamisine üstünlük sağlamıştır.

KAYNAKLAR

- 1- Childs S J, Wells W G, Mirelman S: Antibiotic prophylaxis for genitourinary surgery in community hospitals, *J Urol* 130: 305 (1983).
- 2- Chodak C W, Plant M E: Systemic antibiotics for prophylaxis in urologic surgery: a clinical review, *J Urol* 121: 695 (1979).
- 3- Fernex M, Havas L, Ryff J C, Clarke M R: Ergebnisse der klinischen Prüfung von Ceftriaxone, Paper, *Hahneklee Symposium* (1981).
- 4- Magia M, Haller L, Maiga H, Toga M: Postoperatif ağır enfeksiyonların tedavisinde seftriakson, *V. Mediterranean Congress of Chemotherapy*, Cairo (1986).
- 5- Papadopoulos I, Weissbach L: Seftriakson ile endourolojide perioperatif antimikrobial profilaksi, *V. Mediterranean Congress of Chemotherapy*, Cairo (1986).
- 6- Ramsey E W, Sheth N K: Antibiotic prophylaxis in patients undergoing prostatectomy, *Urology* 21: 376 (1981).
- 7- Stone H H: Perioperative antibiotic prophylaxis, *Ceftriaxone Symposium*, Auckland (1985).
- 8- Zattoni F, Artibani W, Garbeglio A, Cunico C S: Gentamisine karşılık seftriakson. İdrar yolu enfeksiyonlarının tedavisinde iki ilacın karşılaştırılması, *3. Akdeniz Kemoterapi Kongresi*, Dubrovnik (1982).